

کد اجرا: نامشخص

تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۷/۱۴

نام و نام خانوادگی:

زمان برگزاری: ۱۰ دقیقه

نام آزمون: بی نام

۱ - جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب کامل کنید.

وزن جزو شعر است و پس از مهم‌ترین و مؤثرترین عامل است.

۲ - سرودهٔ زیر را از نظر سطح موسیقایی و آوایی (واج‌آرایی، تکرار، جناس، مراعات‌نظیر) بررسی کنید. در بیت اول ردیف و قافیه را نشان دهید.

خیزید و خز آرید که هنگام خزان است

باد خنک از جانب خوارزم وزان است

آن برگ رزان بین که بر آن شاخ رزان است

گویی به مَثَل، پیرهن رنگ‌رزان است

دهقان به تعجب، سر انگشت گزان است

کاندر چمن و باغ نه گل ماند و نه گلزار

دهقان به سحر گاهان کز خانه بیاید

نه هیچ بیارامد و نه هیچ بیاید

گل بیند چندان و سمن بیند چندان

چندان که به گلزار ندیده است و سمن‌زار (منوچهری)

۳ - چه عاملی بر قدرت تأثیرگذاری شعر زیر افزوده است؟

مرده بدم زنده شدم، گریه بدم خنده شدم

دولت عشق آمد و من، دولت پاینده شدم

دیدهٔ سیر است مرا، جان دلیر است مرا

زهرهٔ شیر است مرا، زهرهٔ تابنده شدم

گفت که سرمست نه‌ای، رو که از این دست نه‌ای

رفتم و سرمست شدم، وز طرب آکنده شدم

گفت که تو شمع شدی، قبلهٔ این جمع شدی

جمع نیم شمع نیم، دود پراکنده شدم

گفت که شیخی و سری، پیشر و راهبری

شیخ نیم پیش نیم، امر تو را بنده شدم

شکر کند چرخ فلک، از ملک و ملک و ملک

کز کرم و بخشش او روشن و بخشنده شدم (غزلیات شمس مولوی)

۴- در ابیات زیر وجود چه ویژگی‌های وزنی و احساسی بار حماسی به آن بخشیده است؟

«همه روی یک سر به جنگ آوریم
جهان بر بدانیش تنگ آوریم
همه سر به سر تن به کشتن دهیم
به از آن که کشور به دشمن دهیم»

۵- فضای عاطفی حاکم بر ابیات زیر را باهم مقایسه کنید.

الف) کس نیست که تا بر وطن خود گرید
بر حال تباه مردم بد گرید
دی بر سر مرده‌ای دوصد شیون بود
امروز یکی نیست که بر صد گرید
ب) باز رسید آن بت زیبای من
خرمی این دم و فردای من
در نظرش روشنی چشم من
در رخ او باغ و تماشای من

۶- برای تشخیص لحن مناسب هر متن به چه نکاتی باید توجه نمود؟

۷- کدام یک از ابیات زیر از وزن شورآفرین و شاد برخوردار است؟

الف) ای ساربان، آهسته ران کارام جانم می‌رود
وان دل که با خود داشتم با دلستانم می‌رود
ب) تا به کرم خرده نگیری که من
غایبم از ذوق حضور ای صنم
ج) برآمد خروش سپاه از دو روی
جهان شد پر از مردم جنگجوی

۸- با توجه به متن:

«چنین آورده‌اند که نصرین احمد واسطه عقد آل سامان بود و اوج دولت آن خاندان ایام مُلک او بود و اسباب تمنع و علل ترّفع در غایت ساختگی بود. خزاین آراسته و لشکر جرّار و بندگان فرمانبردار. زمستان به دارالملک بخارا مقام کردی و تابستان به سمرقند رفتی یا به شهرهای خراسان.»

کدام گزینه از ویژگی‌های نثر این متن نیست؟

الف) حذف فعل به قرینه
ب) استفاده از دو حرف اضافه برای یک متمم
ج) استفاده از ترکیبات دشوار
د) کاربرد واژگان مهجور عربی

نام: _____

۲

۹- عبارتهای مناسب را به یکدیگر وصل کنید. (یک مورد اضافی است)

(الف) شناسایی نکات ادبی	(۱) اُشتر کاربرد کهن واژه شتر است
(ب) شناسایی نکات زبانی	(۲) بررسی نوع نگرش نویسنده
(پ) شناسایی نکات فکری	(۳) تضاد میان واژه‌های «سیاه و سفید»
(ت) نتیجه‌گیری و تعیین نوع	

۱۰- در کدام گزینه، شناسایی و استخراج «نکات زبانی» صورت گرفته است؟

- (الف) وجود استعاره‌های فراوان - آهنگ کلام که سجع را به وجود آورده.
- (ب) وجود واژگان عربی در متن - کاربرد متفاوت حرف «را».

۱۱- به سؤال زیر پاسخ کوتاه دهید.

میان واژه‌های «زهر و شهد» چه آرایه‌ای وجود دارد؟ این آرایه در کدام مرحله «تحلیل متن» بررسی می‌شود؟

۱۲- جاهای خالی را با واژه مناسب کامل کنید.

نوشته «کلیله و دمنه، باب برزویة طبیة» نمونه‌ای از متن یا است.

نام: _____

۳

پاسخنامه تشریحی

- ۱ - طبیعت - عاطفه
- ۲ - واج آرایبی: / خ / ز / ۱ / ن // تکرار: رزان / جناس: خزان، وزان / مراعات نظیر: چمن و گل، گل و سمن، گلزار و سمن زار / ردیف: است / قافیه: خزان، وزان
- ۳ - تناسب و همسویی وزن و عاطفه
شاعر برای رساندن شوق درونی و عرفانی خود از وزن شورانگیز و طربناک استفاده کرده است.
- ۴ - وجود آهنگ کوبنده و کوتاه، به شعر بار حماسی بخشیده است.
- ۵ - در مورد (الف) فضای عاطفی و احساسی حاکم بر شعر فضای حزن و اندوه می‌باشد اما بیت (ب) به فضای شادی و نشاط عاشقانه مربوط است و در حوزه ادب غنایی می‌گنجد.
- ۶ - توجه به فضای عاطفی و آهنگ متن، سبب کشف لحن می‌شود.
- ۷ - بیت گزینه «ب» تکرار رکن «مفتعلن» سبب ایجاد وزن کوبنده و نشاط آور شده است.
- ۸ - گزینه «ب» یا استفاده از دو حرف اضافه برای یک متمم
- ۹ - ۱: ب / ۲: پ / ۳: الف
- ۱۰ - گزینه ب
- ۱۱ - تضاد، شناسایی نکات ادبی
- ۱۲ - تعلیمی، اندرزی

نام: _____

۴